

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ ЙМОВІРНОСТЕЙ»***

Спеціальність:	D3 Менеджмент
Освітній рівень:	перший (бакалаврський) рівень
Освітня програма:	Менеджмент

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Теорія ймовірностей
Шифр та назва спеціальності	D3 Менеджмент
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредита/120 год Лекції : 22 Семінарські заняття: 30 Самостійна робота студентів: 68
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://drive.google.com/file/d/14iqh3YhuF6pXAKnxKGQ0CzsEuaKpYOaw/view?usp=sharing

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Храпатий Сергій Вікторович	
Науковий ступінь	доктор фізико-математичних наук
Вчене звання	професор
Посада	Віце-президент ПрАТ «ВНЗ “МАУП”
Дисципліни, які викладає НПП	Теорія ймовірностей Вища математика
Напрями наукових досліджень	Використання математичних методів та ІТ-технологій у публічному управлінні освітою, забезпечення якості вищої освіти та дослідження впливу інвестицій на інноваційний розвиток економічних систем.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	Гугл Академія https://scholar.google.com/citations?user=lu967eAAAAAJ&hl=ru SCOPUS: https://ua.h-index.com/uk/author/57671576000 ORCID 0000-0002-6028-9171
Контактна інформація викладача:	
Е-mail:	menedzmentuk@gmail.com
Контактний тел.	+380677445957
Телефон кафедри	+380677445957
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://izmail.maup.com.ua/assets/files/hrapatij-portfolio.pdf

Анотація курсу. Курс надає знання по використанню математичних методів в економіці; по розв'язуванню типових задач, пов'язаних з випадковими величинами; застосовуванню законів теорії випадкових процесів і теорії масового обслуговування; застосовуванню математичних методів аналізу статистичних даних.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні поняття теорії ймовірності, тверджень, теорем; принципи побудови математичних моделей процесів та методи досліджень моделей; можливості застосування математичних методів, границі можливого використання математичних моделей.

Метою курсу: формування у майбутнього фахівця теоретичних основ та практичних навиків з теорії ймовірностей та математичної статистики та ефективного використання теорії ймовірностей та математичної статистики в своїй майбутній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни: засвоєння основних принципів та теоретичних положень з теорії ймовірності і математичної статистики; засвоєння загально прийнятих норм застосування математичних символів в науковій літературі; оволодіння методами формальних перетворень для розв'язання аналітичних моделей фізичних, економічних та соціальних об'єктів; набуття практичних навичок по розв'язанню формальних задач з теорії ймовірності і математичної статистики.

Пререквізити навчальної дисципліни. Курс «Теорія ймовірностей та математична статистика» тісно пов'язаний з курсом «Вища математика».

Постреквізити навчальної дисципліни. професійні дисципліни освітньо-професійної програми спеціальності

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Менеджмент» а саме:

Програмні компетентності

Загальні компетентності	ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні(фахові, предметні)компетентності (СК)	СК 17. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру та пропонувати способи їх вирішення для аналізу, прогнозування, планування та оптимізації в управлінні.
Результати навчання (РН)	РН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування підприємства та його бізнесу РН 18. Демонструвати навички аналізу результативності управління операційною, маркетинговою, зовнішньоекономічною діяльністю підприємства, обґрунтовувати напрями його перспективного розвитку для підготовки та представлення аналітичних звітів.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

	Поточний контроль знань															Модульна контрольна робота	Залік*	Загальна кількість балів
Теми	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	Тема 15	20	20	100
Робота на семінарському занятті	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни «Теорія ймовірностей»:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (A) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«A» - 18-20 балів;

«B» - 16-17 балів;

«C» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«E» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «Теорія ймовірностей» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.

Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування.

Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 1 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
1	1	0,75	0,5	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного проходження курсу та складання контрольних заходів необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою. Специфіка курсу здебільшого передбачає акцент на розумінні підходів і принципів, отримання практичних навичок, а не просто запам'ятовування визначень.

Для успішного засвоєння програмного матеріалу студент зобов'язаний:

- не запізнюватися на заняття;
- не пропускати заняття, а в разі пропуску відновити за допомогою консультування за викладачем та з використанням конспекту, самостійно вивчити матеріал пропущеного заняття та скласти відповідні контрольні заходи в індивідуальному порядку;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх заняттях;
- брати активну участь у освітньому процесі;
- своєчасно і старанно виконувати завдання для самостійної роботи;
- бути доброзичливим до однокурсників та викладачів;
- брати участь у контрольних закладах;
- будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці (у тому числі списування), якщо тільки робота не має груповий формат, використання чужих завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає перездачу навчального матеріалу.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

- 1.Васильків І.М. Основи теорії ймовірностей і математичної статистики : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 184 с. ISBN 978–617–10–0354–5.
- 2.Квасниця Г.А., Притула М.М., Прядко О.Я. Теорія ймовірностей та математична статистика / Г.А. Квасниця, М.М. Притула, О.Я. Прядко: навч. посібник : у 2 ч. Ч. 1. Теорія ймовірностей. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 150 с.
- 3.Соловко Я.Т., Оставійчук П.Г., Гарпуль О.З., Войтик С.А. Теорія ймовірностей та математична статистика. Івано-Франківськ: Репозиторій / ЗВО «Університет Короля Данила», 2021. 150 с.
- 4.Математичні моделі і методи прийняття рішень для сталого розвитку / О.В. Трифонова, Л.В.Тимошенко, С.А. Ус. – М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 240 с.
- 5.Ус С. А., Палєхова Л. Л. Моделювання сталого розвитку: навч. посіб. Дніпро : НТУ «Дніпровська Політехніка», 2024. 160 с.
6. Hladoshchuk, O., Saienko, V., Shyshkina, O., Shlieina, L., & Khrapatyi, S. (2023). Activities and development of open universities in the states of European. Journal of Curriculum and Teaching, 12(2), 144-153.
7. Korolchuk, O., Zyma, I., Khrapatyi, S., Vikhliaiev, M., & Zavalko, K. (2023). Current issues of state regulation of psycho-social support in the conditions of war in Ukraine. Neuropsychiatra i Neuropsychologia/Neuropsychiatry and Neuropsychology, 18(1), 76-84.
8. Khrapatyi, S., Levchenko, A., Venhrynovych, A., Ponomarenko, N., & Shyian, O. (2023). Education in the conditions of war: advantages and disadvantages. Multidisciplinary Science Journal, 5.
9. Udych, Z., Nestaiko, I., Senovska, N., Dynovych, A., & Khrapatyi, S. (2023). Higher Education as a Pedagogical System.
9. Motuziuk, O., Nozdrenko, D., Prylutska, S., Bogutska, K., Mishchenko, I., Abramchuk, O., ... & Prylutskyi, Y. (2023). C60 fullerene reduces the level of fluctuations in the force response of muscle gastrocnemius in chronically alcoholized rats. Applied nanoscience, 13(10), 7057-7067.
10. Khrapatyi, S., Melnychuk, T., Krasilova, Y., Udovenko, J., & Holotenko, A. (2024). War veterans' retraining: development of educational programmes for economic recovery in Ukraine. Research in Post-Compulsory Education, 29(4), 642-659.
11. Khrapatyi, S., Tokarieva, K., Hlushchenko, O., Paramonova, O., & Lvova, I. (2024). Research on performance evaluation of higher vocational education informatization based on data envelopment analysis. STEM Education, 4(1), 51-70.
12. Kravchuk, Denys; Khrapatyi, Serhii^b; Fedirko, Oleksandr^c; Berezovska, Nina^d; Budzyn, Vira (2024) The Influence of Investments in Science and Technology on the Innovative Development of the Global Economic System. Economic Affairs (New Delhi)
13. Khrapatyi, S., Sidorova, E., Zhamoida, O., Herman, L., & Negrych, M. (2024). Role of business and education in the development of the national economy: world experience and ways of improvement in Ukraine. Salud, Ciencia y Tecnología-Serie de Conferencias, (3), 644.
14. Truba, H., Khrapatyi, S., Harashchuk, K., Shvets, D., & Proskurnia, A. (2024). Psycholinguistic underpinnings of image formation: Suggestion and manipulation in the educational network discourse. Thinking Skills and Creativity, 52, 101496.
15. Liannoi, Y., Khrapatyi, S., Hanzha, V., & Kononova, D. (2024). Public Management of Education and Science: Tendencies for Globalization, Digitalization, and Ukrainization. European Project Management Journal, 14(2), 57-77.

Додаткова:

1. Теорія ймовірностей та математична статистика: практикум [Електронний ресурс] / Е. Ю. Железнякова, Л. О. Норік ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. Електрон. текстові дан. (9,34 МБ). Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 320 с.
2. Найко Д. А., Шевчук О. Ф. Теорія ймовірностей та математична статистика: навч. посіб. Вінниця: ВНАУ, 2020. 382 с.
3. William Mendenhall, Robert J. Beaver, Barbara M. Beaver (2020) Introduction to Probability and Statistics. 15th Ed. Cengage Learning.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека Харківського інституту МАУП
2. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка, пров. Короленка, 18
E-mail: LS@korolenko.kharkov.com
<http://korolenko.kharkov.com>
3. Харківська обласна універсальна наукова бібліотека, вул. Кооперативна, 13/2
E-mail: director@library.kharkov.ua
<http://www.library.kharkov>
4. <https://www.khanacademy.org/math/statistics-probability/probabilitylibrary>